

מחשבת קצרה על הדף הרב יחזקאל הרטמן SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

מנחות ק

עניין: יום טוב שני בארץ ישראל

דרכי חיים ושלוש לבעל המנחת אלעזר

תקבד. מאוד השביח מנהג החסידים והיראים בעיה"ק ירושלים שהולכים ביו"ט שני לכבוד אסרו חג ולכבוד כלל ישראל אחיהם שבגולה במלבושי שבת ויו"ט וגם מונעים עצמם במלאכה בפרהסיא הגם שעפי' דינא נפסק בפוסקים להלכה שחול הוא אצלם לענין הנהת תפילין ותפילת חול מ"מ טוב למנוע עצמו בדברים שאין נצרך כל כך כיון שנראה מלשון רש"י סוכה דף מ"ב ע"ב במתני' לולב וערבה ד"ה החליף) ופסחים (מ"ז ע"א ד"ה שני ימין של ראש השנה) שאחר הורבן בית המקדש צריך גם בארץ ישראל להחזיק יו"ט של גליות ודעת הראב"ד ג"כ בשיטה זו. ונמצא בזהר חי להגה"ק מהרי"א מקמארנא (פר' פנחס דף רל"א) אם יסכימו חכמי ארץ ישראל לעשות גם בא"י כעת שני יו"ט כמו שאנו עושין וחי' קירוב הגאולה. וסיים רבינו הגם שלדינא לא קיי"ל כן ומי יהין לחדש דבר כזה בימינו נגד הלכות אבותינו. ומנהגי רבותינו וההלטת כתבי האר"י ז"ל ומרן הב"י עכ"פ בדבר הנ"ל יפה מנהג החסידים והיראים (מנח"א ח"ו בכתב יד).

רש"י פסחים מז.

שניה דהיינו צעשרה: שני ימים ש" ר"ה. חלו צממישי וששי כגון שבאו עדים מן המנחה ולמעלה דתמן (ר"ה דף ל:) נוהגים אותו היום קודש ולמחר קודש גאפה צרעתי בשבת ונאלץ בשבת שניה לאחד עשר. וההוא שבת לאו יום כוס הוא דכשהיו צאים עדים לאחר המנחה היו עושין אלול מעובר ומנויין מיום שני כדאמרין שלא היו מקבלין את העדים לקדש בו ציום אל"כ צאים קודם המנחה ו"ו ואל"כ הוא יום כוס מני אכיל ליה לאורתא דהו נאלץ ליום ולילה ובקדשים לילה הולכת אחר היום¹⁰⁷. ושני ימים טובים של ר"ה דוקא נקט דבזמן לחם הפנים לא היו שני ימים טובים של גליות: שאינו דוחה.

זהר חי – קאמארנא – פנחס דף רלא

אלא הקנת חכמים צנלות לעשות זכר לזמן צ"ד וצומן צ"ד הי' מליאת לעשות שני ימים מספק כי לא ידעו עמי הקציעה שעשו צ"ד אלזל היום הוא הקנת חכמים מדצנן לעשה שני ימים טובים צפקח וצצניעות וצקוכה זכר לזמן צ"ד ולהעליה ארוכה לגלות השכיני לכך אני אומר אם יקיימו חכמי ארץ ישראל עמי לעשה גם בארץ ישראל שני ימים טובים כמו שאנחנו עושין צחולס לארץ יסי' קירוב הגאולה ויציא מסי"ח צ"צ אכ"י ולין כאן כל חוקי' אלזל הקנת חכמים מדצנן להעלות ארוכה עאריד כתר עליון ויצוא גואל לרק צזכית י"ע

צ"י"ח פסחים מז.

בא"ד ושני ימים של ר"ה דוקא וכו' דבזמן לחם הפנים לא היו שני ימים טובים של גליות. דבריו תמוהים דמאי איריא בזמן לחם הפנים, ואטו בזמן הזה יש בירושלים שני ימים טובים חוץ משני ימים של ראש השנה יד.

חתם סופר פסחים מז.

שני ימים טובים של ר"ה. פירש"י ר"ה דוקא נקט דבזמן לחם הפנים לא משכחת שני ימים טובים של גליות קב) עכ"ל. וצ"ל"ח תמה אטו בזמן הזה מי איכא צירושלם שני ימים טובים של גליות. ילדות היתה צי והעתי פני קבא) צהגאון ז"ל ואמרתו לו אלמה לא, הרי מצוה סוף מס' צרכות [ס"ג ע"א] דכשרוב חכמי ישראל צחוי"ל ולא הניחו כמותן צא"י מעברין שנים וקובעים חדשים צחוי"ל ואז שולחים שלוחים לא"י וכשלא יגיעו עושים שני ימים, ואל"כ גם צא"י צשאר י"ע משכחת לה שני ימים טובים, אלזל בזמן לחם הפנים לא היה אפשר לעבר שנים צחוי"ל דהמקום גורס, וקמת ועליה אל המקום כתוב [דברים י"ז ח'] ושפיר פירש"י, ונענע לי ראשו קבב).

זכרונות אליהו להגר"א מני רב העיר חברון ח"א

מערכת יו"ד אות ו'

יום טוב יום אסרו חג ע"י זכור דבר (חא"ח מע' א') ומועד לכל חי בחודש סיון ושמעתי מפי זקנים שפה עיר הקודש חברון ת"ו נהגו שלא לעשות בו מלאכה ואם לפעמים ימצא אדם שפתח חנות הרב המ"ץ היה מכריחו לנעול החנות וע"פ עדותם גם אני הכרחתי לקצת בני אדם שפתחו החנות ביום הנ"ל לסגור וכן אסרתי המלאכה על הנשים¹⁰⁷.

